

SAŽETAK PRESUDE

MILHAU PROTIV FRANCUSKE OD 10. SRPNJA 2014. GODINE ZAHTJEV BROJ 4944/11

Povreda prava vlasništva zbog odluke suda o sredstvu naplate duga

ČINJENICE

Godine 2001. podnositeljeva supruga podnijela je zahtjev za razvod braka. Domaći sudovi utvrdili su, sukladno domaćem pravu, da okončanje braka stvara neravnotežu u financijskom smislu između bivših supružnika. Ravnotežu je trebalo uspostaviti dodjelom financijske naknade podnositeljevoj bivšoj supruzi. Unatoč značajnoj i raznovrsnoj imovini koju je podnositelj imao, domaći sudovi su zaključili da ta naknada treba biti u obliku prijenosa vlasništva vile, koja je bila u podnositeljevom vlasništvu na njegovu bivšu suprugu.

Podnositelj je u svom zahtjevu Sudu naveo kako je došlo do navodne povrede čl. 1. Protokola br. 1., zbog toga što je domaći sud zahtijevao od njega da se odrekne prava vlasništva na nekretnini koja nije ulazila u bračnu stečevinu, bez da mu je omogućio da sam odabere način na koji će isplatiti bivšoj supruzi novčani iznos naknade koja joj pripada.

OCJENA SUDA

U odnosu na članak 1. Protokola br. 1.

Sud je ustanovio kako je zakonodavnim izmjenama iz 2000. godine uvedena mogućnost prema kojoj suci mogu narediti isplatu naknade bivšem bračnom drugu putem obveznog prijenosa prava vlasništva nad imovinom drugog bračnog druga. Svrha navedenog Zakona bila je ispraviti zlouporabe ranijih odredaba prema kojima se novčana protuvrijednost koja supružniku pripada nakon razvoda braka određuje paušalno. Novo zakonodavstvo imalo je za cilj brzo rješavanje imovinskih odnosa među supružnicima i sprečavanje daljnjih postupaka za podjelu imovine, te je kao takvo bilo u javnom interesu.

Nakon što su domaći sudovi utvrdili da je razvod braka doveo do nejednakosti u uvjetima stanovanja između bivših supružnika, ta se nejednakost trebala ispraviti dosuđivanjem naknade bračnom drugu koji je bio u lošijoj situaciji.

Podnositelj u ovom predmetu nije osporavao odluku domaćeg suda o dodjeli naknade bivšoj supruzi, već način izvršenja te odluke, a to je obvezan prijenos prava vlasništva vile na bivšu suprugu.

Domaći sudovi su tumačili domaće pravo na način da su ovlašteni odrediti obvezan prijenos prava vlasništva određene nekretnine s jednog bračnog druga na drugog kao sredstvo naplate naknade bivšem bračnom drugu. Na taj način domaći sud ne mora raditi procjenu cjelokupne imovine bračnog druga, niti razmatrati njegovu spremnosti da predloži drugu imovinu u svrhu naknade, što znatno ubrzava i olakšava postupak dodjeljivanja naknade bivšem bračnom drugu.

Međutim, podnositelj u ovom predmetu je vlasnik značajne imovine, iz čije vrijednosti je, i bez prijenosa vlasništva sporne vile, mogao podmiriti dug prema bivšoj supruzi, što domaći sudovi uopće nisu uzeli u obzir. Slijedom navedenog, Sud je zaključio kako se cilj kojeg je postavio gore navedeni zakon mogao ostvariti bez nalaganja podnositelju da prenese pravo vlasništva sporne vile na bivšu suprugu.

Naime, Sud je primijetio kako se sukladno mjerodavnom zakonu iz 1975. godine, poticala isplata naknade bivšem bračnom drugu u paušalnom iznosu. Sve naknadne izmjene tog zakona nisu isključile mogućnost da dužnik svojom voljom izabere drugu imovinu putem koje će podmiriti dugovanje. Sud je nadalje primijetio kako je Državno vijeće potvrdilo da je obavezni prijenos imovine supsidijarni način namirenja dugova, dakle, u slučajevima kada jedan bivši bračni drug nema dovoljno sredstava da u paušalnom iznosu isplati naknadu drugom bračnom drugu.

Sud je zaključio kako se nije ostvarila ravnoteža između javnog interesa zajednice i potrebe zaštite pojedinačnih temeljnih prava. Podnositelju je nametnut prekomjeran individualni teret, što se ne bi dogodilo u slučaju da mu je bilo omogućeno namiriti dugovanje na drugi način (novčana isplata ili prijenos vlasništva nekretnine po vlastitom izboru), sukladno domaćem pravu.

Sukladno navedenom, Sud je utvrdio kako je došlo do povrede čl. 1. Protokola 1.

PRAVIČNA NAKNADA

10.000,00 EUR na ime nematerijalne štete;

11.672,00 EUR na ime troškova postupka

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.